

Oikeustapauskokoelma

Asia T-541/10

**Anotati Dioikisi Enoseon Dimosion Ypallilon (ADEDY) ym.
vastaan
Euroopan unionin neuvosto**

Kumoamiskanne — Liiallisen alijäämän tilanteen korjaamiseksi jäsenvaltiolle osoitetut päätökset —
Toimi ei koske kantajaa suoraan — Tutkimatta jättäminen

Tiivistelmä – Unionin yleisen tuomioistuimen määräys (ensimmäinen jaosto) 27.11.2012

1. *Kumoamiskanne — Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt — Suoraan ja erikseen luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä koskevat toimet — Yksityistä suoraan koskeva toimi — Arviointiperusteet — Neuvoston päätös, jolla jäsenvaltiota kehoitetaan toteuttamaan toimenpiteet liiallisen alijäämän tilanteen korjaamiseksi — Ammattiliiton ja sen jäsenten nostama kanne — Toimi ei koske kantajia suoraan — Tutkimatta jättäminen*

(SEUT 263 artiklan neljäs kohta; neuvoston asetuksen N:o 1467/97 5 artikla)

2. *Euroopan unioni — Toimielinten toimien laillisuuden tuomioistuinvalvonta — Kansallisia soveltamistoimenpiteitä edellyttävät toimet — Luonnollisten tai oikeushenkilöiden mahdollisuus käyttää ennakkoratkaisumenettelyä pätevyyden arvioinnissa — Jäsenvaltioiden velvollisuus säätää tarvittavista muutoksenhakukeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi — Mahdollisuutta kumoamiskanteeseen unionin tuomioistuimissa siinä tapauksessa, ettei kansallisissa tuomioistuimissa ole muutoksenhakukeinoja, ei ole*

(SEU 19 artiklan 1 kohdan toinen alakohta, SEUT 263, SEUT 267 ja SEUT 277 artikla)

1. SEUT 263 artiklan neljännen kohdan mukainen vaatimus siitä, että jotta kanne voidaan ottaa tutkittavaksi, sen kohteena olevan päätöksen on koskettava luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä suoraan, vaatii lähtökohtaisesti kahden kumulatiivisen edellytyksen täyttymistä eli ensinnäkin, että riidanalaisella toimenpiteellä on välittömiä vaikutuksia yksityisen oikeusasemaan, ja toiseksi, ettei se jätä niille, joille se on osoitettu ja joiden tehtävänä on sen toimeenpano, ollenkaan harkintavaltaa, jolloin toimeenpano on täysin automaattista ja perustuu yksinomaan Euroopan unionin lainsäädäntöön eikä edellytä välissä olevien sääntöjen soveltamista.

Näin ollen neuvoston päätös, jolla jäsenvaltiota kehoitetaan toteuttamaan toimenpiteet liiallisen alijäämän tilanteen korjaamiseksi, ei koske suoraan ammattiliittoa, jonka jäsenenä ovat lähinnä kaikki julkisoikeudellisten oikeushenkilöiden virkamiehet ja työntekijät, eikä kyseisen ammattiliiton jäseniä.

Mainitun päätöksen säännös, joka koskee toimenpiteitä, jotka jäsenvaltion on toteutettava pienentääkseen liiallista alijäämää, ei nimittäin ole omiaan vaikuttamaan suoraan kantajien oikeusasemaan, koska jäsenvaltion viranomaisilla on laaja harkintavalta sen täytäntöönpanossa sen vuoksi, että kyseisellä säännöksellä veloitetaan mainittu jäsenvaltio saavuttamaan talousarviota koskeva tavoite eli säästämään tietty summa vuodessa pienentämällä virkamiehille maksettavia

bonuksia ja korvauksia mutta siinä ei sitä vastoin määritetä kyseistä pienentämistä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä eikä niitä virkamiesryhmiä, joita pienentäminen koskee, vaan nämä seikat jätetään jäsenvaltion harkintavaltaan.

Kyseisen päätöksen säännös, jossa säädetään mainitun jäsenvaltion velvollisuudesta säätää eläkejärjestelmän uudistamista koskeva laki, jolla varmistetaan järjestelmän keskipitkän ja pitkän aikavälin kestävyys, ei myöskään koske mainittuja kantajia erikseen, koska mainitussa säännöksessä edellytetään sen täytäntöön panemiseksi kyseisen lain antamista ja jätetään jäsenvaltion viranomaisille huomattavaa harkintavaltaa lain sisällön suhteen, kunhan sillä varmistetaan eläkejärjestelmän keskipitkän ja pitkän aikavälin kestävyys, ja vain mainittu laki voi siis mahdollisesti vaikuttaa suoraan kantajien oikeusasemaan.

Myös saman päätöksen säännös, jossa säädetään julkisen sektorin eläkkeelle jäävien työntekijöiden korvaamista uusilla työntekijöillä koskevasta raja-arvosta, on yleinen julkishallinnon organisointia ja johtamista koskeva toimenpide, joka ei siis suoraan vaikuta kantajien oikeusasemaan. Siltä osin kuin mainitusta säännöksestä niiden mukaan seuraa julkisten palveluiden toiminnan rappeutuminen ja kantajien työolojen heikkeneminen, kyseinen seikka ei koske kantajien oikeusasemaa vaan ainoastaan niiden tosiasiallista tilannetta.

Viimeiseksi siksi, että lopullisena tarkoituksena on maan julkistalouden liiallisen alijäämän pienentäminen, säännökset, joissa edellytetään, että kyseinen jäsenvaltio toteuttaa talouden tervehdyttämistoimia, talousarvion valvonnan ja talousarviota koskevan kurinalaisuuden lisäämiseen tähtäviä toimia sekä rakenteellisia toimia, joiden tarkoituksena on muun muassa parantaa kansantalouden kilpailukykyä yleisesti, edellyttävät, kun niiden laajuus otetaan huomioon, kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä, joissa niiden sisältö täsmennetään. Mainitussa täytäntöönpanossa kyseisen jäsenvaltion viranomaisilla on suuri harkintavalta, kunhan liiallisen alijäämän pienentämistä koskeva lopullinen tavoite saavutetaan. Juuri kyseiset kansalliset täytäntöönpanotoimet mahdollisesti vaikuttavat suoraan kantajien oikeusasemaan.

(ks. 64, 70, 72–74, 76, 78, 80 ja 84 kohta)

2. Perussopimuksessa on sen SEUT 263 ja SEUT 277 artiklalla sekä SEUT 267 artiklalla luotu täysin kattava oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmä, jonka tarkoituksena on antaa toimielinten toimiin kohdistuva laillisuusvalvonta unionin tuomioistuinten tehtäväksi. Tässä järjestelmässä luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka eivät SEUT 263 artiklassa mainittujen tutkittavaksi ottamisen edellytysten vuoksi voi suoraan riitauttaa sellaisia yleisesti sovellettavia unionin toimia, jotka edellyttävät sen jäsenvaltion täytäntöönpanotoimenpiteitä, jolle ne on osoitettu, voivat vedota tällaisten toimien pätemättömyyteen kansallisissa tuomioistuimissa ja vaatia viimeksi mainittuja, jotka eivät ole toimivaltaisia itse toteamaan, että kyseiset toimet ovat pätemättömiä, esittämään unionin tuomioistuimelle tältä osin ennakkoratkaisukysymyksiä.

Mainittuja toimia koskevan kumoamiskanteen tutkittavaksi ottaminen unionin tuomioistuimissa ei voi riippua siitä, onko kansallisissa tuomioistuimissa olemassa sellainen oikeussuojakeino, joka mahdollistaa niiden pätevyuden tutkimisen, eikä se voi myöskään riippua kansallisten menettelyjen väitetyistä hitaudesta. SEU 19 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa nimittäin säädetään, että jäsenvaltiot säätävät tarvittavista muutoksenhakekeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla.

(ks. 89, 90 ja 93 kohta)